

HØJESTERETS DOM

afsagt tirsdag den 27. maj 2025

Sag 7/2025

(2. afdeling)

Anklagemyndigheden

mod

T

(advokat Kristian Qvist Krüger, beskikket)

I tidligere instanser er afsagt dom af Retten i Hillerød den 24. januar 2023 (7-3778/2022) og af Østre Landsrets 25. afdeling den 4. september 2024 (S-492-23).

I pådømmelsen har deltaget fem dommere: Poul Dahl Jensen, Oliver Talevski, Jan Schans Christensen, Lars Apostoli og Julie Arnth Jørgensen.

Påstande

Dommen er anket af T med påstand om formildelse af fængselsstraffen.

Anklagemyndigheden har påstået stadfæstelse.

Supplerende sagsoplysninger

Ud over de i byrettens dom nævnte forstraffe er T straffet ved Retten i Hillerøds dom af 17. marts 2022 (bøde på 4.000 kr. for overtrædelse af lovbekendtgørelse nr. 959 af 24. september 2012 om godkendelse og syn af køretøjer, § 13, stk. 1, jf. § 3) og ved Retten i Hillerøds dom af 8. november 2022 (5 dagbøder á 500 kr. for bedrageri efter straffelovens § 279).

Anbringender

T har anført navnlig, at straffen bør formildes og udmåles til fængsel i 50 eller 60 dage.

Det kan lægges til grund, at der i forhold 2 og 3 foreligger et fjerdegangstilfælde af spirituskørsel i frakendelsestiden. Straffen herfor skal isoleret udmåles til fængsel i 40 dage.

Det kan endvidere lægges til grund, at der i forhold 1 foreligger et fjerdegangstilfælde af kørsel i frakendelsestiden. Straffen herfor skal isoleret fastsættes til fængsel i 30 dage.

Den samlede frihedsstraf skal udmåles efter princippet om modereret kumulation af straffen for spirituskørsel i frakendelsestiden og straffen for kørsel i frakendelsestiden samt under hensyn til frakendelsestidens længde på 10 år. Frihedsstraffen skal derfor ikke udmåles til fængsel i mere end 50-60 dage.

Anklagemyndigheden har anført navnlig, at straffen bør udmåles til fængsel i 70 dage, således at landsrettens dom stadfæstes.

Fastsættelse af fængselsstraf i 70 dage i den konkrete sag vil være udtryk for absolut kumulation, da straffen for et fjerdegangstilfælde af spirituskørsel i frakendelsestiden (forhold 2 og 3) isoleret skal udmåles til fængsel i 40 dage, og straffen for én kørsel i frakendelsestiden (forhold 1) isoleret skal udmåles til fængsel i 30 dage.

Det har tidligere været overvejet, om der skulle indføres generelle regler om absolut kumulation på færdselslovens område for så vidt angår frihedsstraf, men der er ikke fundet grundlag herfor. Dette udelukker imidlertid ikke, at fastsættelsen af en fællesstraf efter straffelovens § 88 efter en konkret vurdering kan ske ved anvendelse af absolut kumulation, hvilket der også er eksempler på i retspraksis.

Efter en konkret vurdering og af præventive grunde bør straffen ikke fastsættes lavere end fængsel i 70 dage, da tiltalte allerede ved denne straf har fået ”rabat”, idet der ved straffen for spirituskørsel i frakendelsestiden (forhold 2 og 3) alene vil ske en forhøjelse af den sædvanlige straf for spirituskørsel med fængsel i 10 dage og således ikke udmåles en særskilt straf for kørslen i frakendelsestiden. Tiltaltes forstraffe og antallet af kørsler i frakendelsestiden taler også for ikke at fastsætte straffen lavere end fængsel i 70 dage. Hertil kommer, at tiltalte kort efter sigtelsen i forhold 1 begik forhold 2 og 3.

Højesterets begrundelse og resultat

T er fundet skyldig i et fjerdegangstilfælde af kørsel i frakendelsestiden begået den 12. december 2021, jf. færdselslovens § 117 a, stk. 2, nr. 2 (forhold 1). Han er endvidere fundet skyldig i et fjerdegangstilfælde af spirituskørsel i frakendelsestiden med en promille på 1,32 begået den 8. januar 2022, jf. færdselslovens 53, stk. 1, jf. § 117, stk. 2, nr. 6, og § 117 a, stk. 2, nr. 2 (forhold 2 og 3). Han blev i landsretten idømt 70 dages ubetinget fængsel og frakendt førerretten i 10 år fra endelig dom.

For Højesteret angår sagen alene udmåling af fængselsstraffen.

Efter fast praksis er straffen for et fjerdegangstilfælde af spirituskørsel i frakendelsestiden ubetinget fængsel i 40 dage. Straffen for et fjerdegangstilfælde af kørsel i frakendelsestiden uden samtidig spirituskørsel er ubetinget fængsel i 30 dage.

Landsretten har sammenlagt straffene og udmålt en fællesstraf på fængsel i 70 dage. Spørgsmålet er, om fællesstraffen skal fastsættes ved en sammenlægning af straffene (princippet om absolut kumulation), sådan som landsretten har gjort, eller om fællesstraffen skal fastsættes lavere efter princippet om modereret kumulation.

Strafbestemmelserne i færdselslovens § 117, stk. 2, nr. 6 (spirituskørsel), og § 117 a, stk. 2, nr. 2 (kørsel i frakendelsestiden), blev indsat ved lov nr. 363 af 24. maj 2005 om ændring af færdselsloven. Lovændringen var baseret på betænkning nr. 1448/2004 om sanktioner for spirituskørsel og kørsel i frakendelsestiden. I lovforslaget (Folketingstidende 2004-05 (2. samling), tillæg A, lovforslag nr. L 7, s. 160) blev betænkningens forslag om absolut kumulation af fængselsstraffen for spirituskørsel og fængselsstraffen for kørsel i frakendelsestiden imidlertid ikke fulgt. Det blev anført, at fængselsstraffen ved en samtidig pådømmelse skal fastsættes som en fællesstraf efter den almindelige regel i straffelovens § 88. Færdselsloven indeholder således ikke en bestemmelse om fængselsstraffe, der svarer til lovens § 118 a, hvorefter bødestrafte for flere overtrædelser som udgangspunkt sammenlægges (princippet om absolut kumulation).

I lyset heraf finder Højesteret, at fællesstraffen for forhold 1 (kørsel i frakendelsestiden) og for forhold 2 og 3 (spirituskørsel i frakendelsestiden) ikke skal fastsættes ved sammenlægning af straffene, men skal fastsættes lavere efter princippet om modereret kumulation.

Højesteret finder herefter og efter sædvanlige udmålingsprincipper på dette område, at fællesstraffen skal fastsættes til 50 dages fængsel. Dette svarer til, at fællesstraffen som følge af det yderligere tilfælde af kørsel i frakendelsestiden (forhold 1) fastsættes til niveauet over den strafposition på fængsel i 40 dage, der gælder for et fjerdegangstilfælde af spirituskørsel i frakendelsestiden (forhold 2 og 3).

Straffen fastsættes tillige som en tillægsstraf efter straffelovens § 89 til Retten i Hillerøds dom af 17. marts 2022 og Retten i Hillerøds dom af 8. november 2022.

Thi kendes for ret:

Landsrettens dom stadfæstes med den ændring, at T straffes med fængsel i 50 dage.

Statskassen skal betale sagens omkostninger for landsret og Højesteret.